

- прикладні інформаційні технології;
- продукція харчової і переробної промисловості;
- наукова продукція у вигляді ліцензій, технологій, ноу-хау, нових матеріалів;
- освіта всіх категорій.

Формування стратегічних напрямків інновацій в значній мірі інваріантні, тому розробка стратегічної адаптаційної програми економічної безпеки Харківського регіону, яка розробляється з урахуванням галузевої специфіки регіону, спрямованої на диверсифікацію промисловості, забезпечить реалізацію найбільш ефективних інвестиційних проєктів.

1. Руденко В.П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. – К.: Академія, 1999. – 106 с.

2. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на 2002-2011 роки. Ч.1. Оцінка рівня і діагностика проблем соціально-економічного розвитку області. – Харків, 2002. – 304 с.

3. Стратегія соціально-економічного розвитку Харківської області на період до 2011 року / В.С.Пономаренко, М.О.Кизим, Є.П.Кушнар'єв. – Харків: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 448 с.

4. Тридід О.М. Організаційно-економічний механізм стратегічного розвитку підприємства. – Харків: ХДЕУ, 2002. – 364 с.

Отримано 14.02.2006

УДК 368.15

Л.М.ЯВОРСЬКА, канд. екон. наук

Харківський інститут внутрішніх військ України

АКТИВІЗАЦІЯ ЗАЛУЧЕННЯ ДЖЕРЕЛ В ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Розглядаються проблема економічного підвищення рівня обґрунтування джерел фінансування реальних інвестицій, а також оцінка їх впливу на фінансові результати діяльності господарчого суб'єкта.

Перехід української економіки від командно-адміністративної до ринкової супроводжувався гострим дефіцитом джерел фінансування інвестицій і характеризувався скороченням бюджетного фінансування, тривалим зривом виконання державних інвестиційних програм, нездатністю українських підприємств до самофінансування, зниженням частки банківських кредитів в джерелах фінансування. На сьогодні проблема пошуку інвестиційних ресурсів вийшла на перший план, тому що їх наявність є визначальним фактором економічного розвитку вітчизняних підприємств України.

Така ситуація в економіці поставила перед вченими і практиками багато питань відносно можливих методів залучення інвестиційних ресурсів, які були б доцільними з економічної точки зору ціни залучених засобів, їх впливу на фінансові результати підприємств тощо.

Інвестиційна криза на промислових підприємствах виявилась більш всебічною, ніж загальноекономічна. Інфляційні процеси на початковій стадії реформ «поглинули» велику частку обігових засобів промислових підприємств. Посилило ситуацію необґрунтоване залучення на цілі поповнення обігових засобів банківських кредитів, ставка по яким значно перевищувала рентабельність діяльності виробничих підприємств. В умовах обмеженості власних засобів і складності залучення довгострокових банківських кредитів, більшість виробничих підприємств практично позбавлені джерел фінансування капітальних вкладень. Якщо позикові засоби і залучаються, то, як правило, мають короткостроковий характер.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що деякі аспекти дослідження знайшли своє відображення в працях вчених економістів [5-8]. Однак, дослідниками приділяється незначна увага проблемі виявлення можливих джерел фінансування реальних інвестицій, необхідності економічному обґрунтуванню доцільності залучення потенційних джерел реального інвестування, розробці методичних підходів до оцінки ступеню впливу джерел реального інвестування на фінансові результати промислових підприємств, розробці налагодженого механізму, що зможе зменшити вартість позикових джерел реального інвестування та збільшити термін їх залучення.

Більшість питань, пов'язаних з активізацією залучення джерел в інвестиційну діяльність виробничих підприємств України, вирішення яких має важливе наукове та практичне значення, недостатньо відпрацьовані в методичному контексті. Аналіз економічної літератури свідчить про відсутність детальної класифікації джерел фінансування інвестицій, відсутність систематизації методів і форм фінансування інвестицій, низький рівень методичного відпрацювання підходів до вибору й обґрунтування джерел фінансування інвестицій, відсутність методологічних підходів до оцінки впливу позикових джерел інвестування на фінансові результати діяльності підприємств. Також не відпрацьовані в науковому та практичному розумінні механізми залучення позикових коштів населення.

Метою статті є розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення теоретичних методів активізації залучення джерел в інвестиційну діяльність виробничих підприємств України, вибору та економічного обґрунтування джерел фінансування реальних ін-

вестицій, а також оцінки їх впливу на фінансові результати діяльності господарчого суб'єкта.

Аналіз наукової літератури та нормативно-правових актів, що регулюють інвестиційну діяльність та її фінансування, свідчить про необхідність: уточнення понятійного апарату в сфері фінансування реальних інвестицій та дослідження взаємозв'язку форм і методів фінансування інвестицій; розробки підходу до розрахунку ціни позикових коштів населення, що залучаються з метою реального інвестування господарчими суб'єктами; аналізу в динаміці за останні роки структури й ціни джерел реального інвестування вітчизняних промислових підприємств; розробити методику оцінки впливу позикових джерел реального інвестування на фінансові результати діяльності виробничих підприємств України і зробити на його основі аналіз в межах рентабельності районів Харківської області; запропонувати підхід до вибору й економічного обґрунтування джерел реального інвестування на виробничих підприємствах України; розробити можливі схеми залучення на цілі реального інвестування позикових коштів населення.

Все це несе в собі серйозну наукову проблематику, що має важливе значення для підвищення ефективності функціонування виробничих підприємств України.

Таким чином, з метою активізації залучення джерел в інвестиційну діяльність виробничих підприємств України слід вирішити та відпрацювати наступні питання, що мають велике теоретичне значення та практичний вплив на підвищення рівня економічного розвитку вітчизняних підприємств України (рисунк):

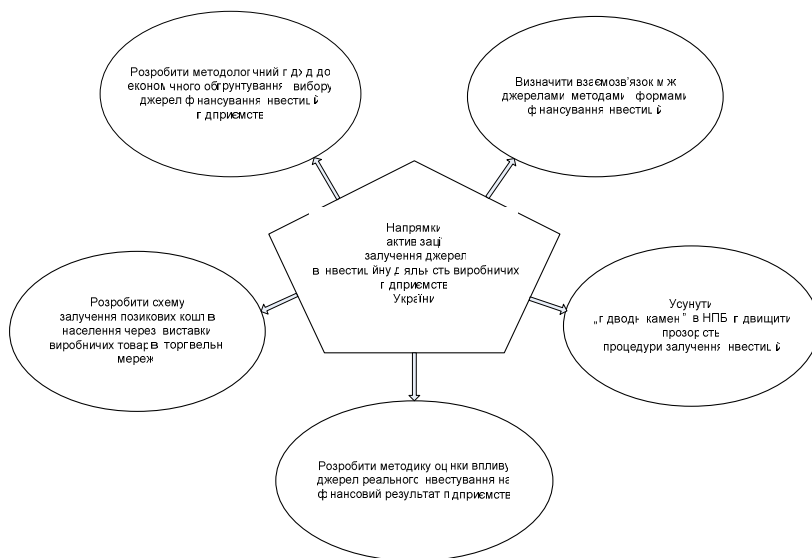
1. Вдосконалити понятійний апарат у сфері фінансування реальних інвестицій, а саме визначити взаємозв'язок між джерелами, методами і формами фінансування інвестицій.

2. Розробити заходи щодо вдосконалення законодавчої та нормативно-правової бази з метою усунення недоліків та „підводних каменів”, оцінити їх вплив на підвищення рівня інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств і прозорості процедури залучення інвестицій.

3. Розробити методику оцінки впливу джерел реального інвестування (ДРІ) на фінансовий результат діяльності підприємств.

4. Розробити та обґрунтувати схему залучення з метою реального інвестування позикових коштів населення через промислові виставки, торгівельні мережі.

5. Розробити та запропонувати методологічний підхід до економічного обґрунтування і вибору джерел фінансування інвестицій на промислових підприємствах.

Напрямки активізації залучення джерел в інвестиційну діяльність виробничих підприємств України

Розроблені напрямки економічного підвищення рівня обґрунтування джерел фінансування реальних інвестицій, а також оцінки їх впливу на фінансові результати діяльності господарчого суб'єкта мають велике наукове та теоретичне значення, бо їх реалізація вплине на підвищення рівня економічного розвитку вітчизняних виробничих підприємств України. Запропоновані розробки можуть бути використані в практичній діяльності суб'єктів господарювання при економічному обґрунтуванні, виборі окремих джерел реального інвестування та оцінці їх впливу на фінансові результати діяльності, при формуванні інвестиційної політики і залученні позикових коштів населення через маркетингові мережі та промислові виставки.

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 10.12.91р. №1955-ХІІ зі змінами та доповненнями // Урядовий кур'єр. – 26.08.96р.

2. Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»: Закон України від 22.05.97р. // Урядовий кур'єр. – 12.07.97р.

3. Про заходи щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні: Указ Президента України від 12.07.2001р. № 512/2001.

4. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2002-2010 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2001р. №1801.

5. Анализ финансового состояния и инвестиционной привлекательности предприятия / Под ред. Э.И.Крылова, В.М.Власова и др. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 192 с.

6.Борщ Л. Проблемы інвестування стратегічних підприємств // Банківська справа. – 2003. – № 5. – С.11-16.

7.Гуськов Н.С., Гуцериев С.С., Зинякин В.Е. Инвестиции. Формы и методы их привлечения. – М.: Алгоритм, 2001. – 384 с.

8.Меляхин Ю. Инвестиционная среда для привлечения сбережений населения // Журнал для акционеров. – 2003. – № 8. – С.39-44.

Отримано 27.03.2006

УДК 363 : 65.012.32 : 001.895

В.В.ДЫМЧЕНКО, канд. экон. наук

Харьковская национальная академия городского хозяйства

ФОРМИРОВАНИЕ СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ РЫНКА НА ОСНОВЕ МЕЖОТРАСЛЕВЫХ ОПТИМИЗАЦИОННЫХ МОДЕЛЕЙ

Рассматриваются особенности формирования стратегии развития экономики Украины в условиях рынка на основе межотраслевых оптимизационных моделей, что позволит осуществлять поиск ситуаций, который наиболее полно отражает положение экономики Украины в различных социально-политических ситуациях, присущих переходному периоду экономики Украины.

В современных условиях рынка функционирование и развитие экономики Украины требует новых подходов и формирования сложных кибернетических систем, обеспечивающих взаимосвязь на межотраслевом уровне.

Актуальность данной работы обусловлена тем, что существующие перспективные расчеты экономического состояния народного хозяйства Украины с помощью межотраслевых динамических моделей [1, 2] обычно относятся к ограниченному временному горизонту, что неприемлемо для условий рынка. В связи с этим возникает необходимость учета потребностей развития народного хозяйства без жестких плановых ограничений (типа пятилеток), а с учетом реального взаимодействия с мировыми структурами исходя из особенностей их функционирования.

Существующие исследования и разработки ученых [3-5] предполагают, что теоретические интересы такого планирования – внепланового развития лучше всего выявляются посредством моделей с бесконечным или достаточно большим конечным горизонтом времени, существенно перекрывающим плановый период. Однако решение таких задач связано с большими трудностями информационного и вычислительного характера, поэтому для практических расчетов целесообразно приближенное описание такого внепланового развития, с последующей конкретизацией на предполагаемом пространственно-временном